

Еліксир вічної смерті
Олекса Доніч

Полтавські детективи #1

Цикл детективних історій «Полтавські детективи» ("Еліксир вічної смерті", "Домівка Річарда", "Білявка з Відню") заснований на реальних подіях кінця XIX початку XX століття. Місто вражене вбивствами дівчат – хтось полює на беззахисних красунь заради отримання еліксиру вічного життя. Двоє детективів-аматорів знаходять справжнього злочинця, але...

Олекса Доніч

Еліксир вічної смерті

Таємниця зникнення дівчат

Якось у пору заходу сонця, коли спека літнього дня мляво поступалася нічний прохолоді, у Полтаві на Білій альтанці з'явилася кумедна пара. Довготелесий пан віком десь років тридцяти, зодягнений у лляну літню двійку, ледь помітно стримував цибатий крок, щоби товстун поруч встигав зробити кілька дрібних.

Супутники спинилися біля середньої колони альтанки. Товстун дістав із кишені світлої інженерної тужурки блакитний носовик із вензелями Південної залізниці та почав, знявши форменого кашкету, ретельно обтирати ранню лисину, чоло, великий ніс – сливу та підкручені до гори руді вуса під пишними щоками. Його товариш тим часом, поводячи довгим носом, замріяно дивився великими темними очима на розлогі, розмиті вечором смарагдові краєвиди, річку Ворсклу та відблиски зникаючого червоного сонця на хрестах величного монастирю. Огляд з Іванової гори був пречудовий, ще й з низин Подолу долинав бренькіт бандури та дівочий спів, додаючи панорамі неабиякої чарівності.

– Не туди ви дивитесь, Іване Івановичу. Погляньте краще праворуч, на хатину нашого малоросійського Вергілія, – мовив товстун, зблиснувши розумними жовтавими оченятами.

– Та не хочу, шановний Іване Никифоровичу, бо ж око муляє ця «мерзость і запустеніє» хати видатного земляка нашого. Скільки вже зверталися до губернатора з проханнями дозволити збір на хату – музей Котляревського, але зась, у високих кабінетах до самого Петербургу все малоросійське під підозрою та заборону, самі ж знаєте.

– То ж бо й воно, що Малоросія. Славні наші прашури, запорожці, жили в Україні й були великі, а ми, мабуть, малі та миршаві. То швидко вже до бліх докохаємось, коли російського белетриста Гоголя славимо, а українських забуваємо.

– Та годі вам уже. Микола Васильович кохав та прославив Україну.

– Авжеж, Еней був парубок моторний. Особливо прадідів наших прославив.

– Годі, годі, Іване Никифоровичу, вам той Гоголь, як коту пацюк. Я ж знаю, що він – ваш найулюбленіший письменник ще з дитинства. Краще дивиться, який чудовий вечір.

– Так, але звів його з розуму той Петербург, злизав, як туман сніг навесні.

Слід сказати, що їхній земляк Гоголь насправді прославив прадідів Іванів у своїй повісті. Дещо, звісно, перебільшив, не без того, бо й діди та батьки їхні були дуже дружні, та й самі вони, будучи однолітками, товаришували змалку. Навіть навчаючись у Києві (Никифорович – на інженера шляхів сполучення, Іванович – на факультеті права), трималися поруч та згуртували всіх земляків у студентське товариство «Лицарі Миргородської калюжі». Безвусі «лицарі» за статутом повинні були звертатися один до одного на «Ви» та по імені батькові, то з того часу друзі спілкувалися між собою тільки так, хоча й бігали разом ще голопузою малечю.

Потім повернулися до Полтави, Іван Іванович згодом став чиновником особливих доручень при губернаторі, Іван Никифорович – старшим інженером у майстернях полтавської залізниці. Придбали невеличкі будинки з червоної цегли біля Спаської церкви, звісно, один коло одного. Прислуга була в них також одна на двох, тітка Горпина, бо ще холостякували, а витратити марно гроші ніколи не мали бажання.

Споглядання друзями панорами перервала курява пилюка, що здійнялася на захід від Різницької гори, відразу за водонапірною баштою в самій верхівці Панянки, та привернула увагу всіх, хто милувався краєвидами з альтанки. Досить швидко з гори до Подолу спускалися декілька екіпажів. Іван Никифорович вийняв із кишені маленьку розкладну підзорну трубу та почав придивлятися.

– Еге ж, та це поліцеймейстер та начальник розшуку разом із приставами, а за ними – судовий лікар. Щось неабияке скоїлось.

– Авжеж, – підтвердив Іван Іванович. – Відволікти нашого поліцеймейстера від вечері не зможе навіть каміння з неба.

Дві панночки, що сиділи на лавці біля альтанки, почувши це – перехрестились.

– На Подолі за півроку шестеро дівчат зникло, досі жодної не знайшли. Кажуть, сам диявол їх прибрав, – пошепки, але досить гучно, щоби почули друзі, промовила літня. Її молодша подруга знову перехрестилася в бік Успенського собору.

Додому друзі поверталися, крокуючи бруківкою Олександрівської вулиці в сяйві новітніх електричних ліхтарів. Кам'яна вулиця ще дихала залишками спеки дня. На розі Воскресенської церкви зупинилися біля кіоску та випили, повільно смакуючи, шипучої води з журавлиним сиропом.

Повіяло вечірньою прохолодою, яка була насичена пахощами квітучих лип, мерехтливими тінями від листя та розташовувала до прийомної бесіди, але навіть завжди говіркий Іван Іванович був у цей час мовчазним та задумливим, уже не кажучи про Івана Никифоровича, котрий таким був завжди. Це зовсім не псувало настрій товаришам, бо за довгі роки вони звикли як до палких суперечок, так і до приязного мовчання.

Ще освітлені вітрини аптек замінялися вже темними закутками годинників та тютюновими крамничками, та знову аптеками. Раптом Іван Никифорович перервав мовчанку: – Коли б хтось побував лише на головній вулиці

Полтави, то зробив би висновок, що полтавці народжуються тільки для того, щоби купити ліків, викурити люльку та налаштувати годинника.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=23284531&lfm=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.